

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δημοσιογραφική Διάσκεψη

Συνδέσμου Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ)

Ιδιοκατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: Τι αλλάζει, τι δεν αλλάζει και τι πρέπει να γνωρίζει ο καταναλωτής

Με αφορμή πρόσφατα δημοσιεύματα και δημόσιες τοποθετήσεις που δημιουργούν σύγχυση γύρω από την επόμενη μέρα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα, ο Σύνδεσμος Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ) κρίνει αναγκαίο να τοποθετηθεί δημόσια, ξεκάθαρα και τεκμηριωμένα.

Η σύγχυση που παρατηρείται δεν είναι τεχνική λεπτομέρεια. Είναι αποτέλεσμα της λανθασμένης ταύτισης δύο εντελώς διαφορετικών πραγμάτων:

- i. Σχεδίων Χορηγιών, και
- ii. Πλαισίου Ιδιοκατανάλωσης (συμφηφισμού).

Σχέδια Χορηγιών και Πλαίσιο Ιδιοκατανάλωσης: Δύο διαφορετικά εργαλεία

Τα Σχέδια Χορηγιών είναι εργαλεία δημόσιας πολιτικής.

Χρηματοδοτούνται από το Ταμείο ΑΠΕ & ΕΞΕ, το οποίο αντλεί πόρους από τους ίδιους τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω του καταναλωτικού τέλους ΑΠΕ & ΕΞΕ που περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς ρεύματος.

Τα Σχέδια αυτά καταρτίζονται με συγκεκριμένους στόχους:

- την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας,
- την ενίσχυση της εξοικονόμησης ενέργειας,
- τη μείωση των εκπομπών ρύπων,
- την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας.

Πρόκειται για ετήσια Σχέδια, τα οποία:

- τερματίζονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους,
- επαναπροκηρύσσονται μετά την έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου ΑΠΕ & ΕΞΕ για τη νέα χρονιά,
- και, όπως συνηθίζεται, έχουν αναδρομική ισχύ από την αρχή του έτους.

Τα τελευταία χρόνια τα Σχέδια Χορηγιών επιχορηγούσαν κυρίως την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών συστημάτων. Για την τρέχουσα περίοδο, είναι πιθανό να δοθεί έμφαση στην αποθήκευση ενέργειας, εφόσον αυτό κριθεί ωφέλιμο για τους καταναλωτές και αναγκαίο για τη λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος.

Στο σημείο αυτό πρέπει να καταστεί απολύτως σαφές ότι:

- Η ύπαρξη ή μη Σχεδίου Χορηγιών δεν καθορίζει και δεν περιορίζει τη δυνατότητα ενός νοικοκυριού να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκό σύστημα για ίδια χρήση.

Ένα νοικοκυριό μπορεί και σήμερα να εγκαταστήσει φωτοβολταϊκά, να αξιοποιήσει τον ήλιο και να μειώσει το ενεργειακό του κόστος, χωρίς να χάνει οποιοδήποτε ενδεχόμενο δικαίωμα συμμετοχής σε νέο Σχέδιο Χορηγιών που το κράτος ενδέχεται να προκηρύξει στο επόμενο διάστημα.

Το Πλαίσιο Ιδιοκατανάλωσης αφορά τον συμψηφισμό, όχι τη χορηγία

Το πλαίσιο ιδιοκατανάλωσης αφορά αποκλειστικά τις παραμέτρους της εμπορικής συμφωνίας συμψηφισμού μεταξύ του καταναλωτή/αυτοπαραγωγού και του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Σήμερα, όπου η ΑΗΚ εξυπηρετεί το σύνολο των οικιακών καταναλωτών ως Προμηθευτής, η δημόσια συζήτηση επικεντρώνεται στις παραμέτρους που δημοσιεύθηκαν στις 31/12/2025 και εφαρμόζονται από την 1/1/2026.

Το βασικό μήνυμα είναι σαφές:

- Δεν αλλάζει ο συμψηφισμός κατανάλωσης και παραγωγής.
- Δεν απαγορεύεται η ιδιοκατανάλωση.
- Αυτό που αλλάζει είναι ο τρόπος αποζημίωσης της πλεονάζουσας ενέργειας που εγχέεται στο δίκτυο.

Φορολογικά κίνητρα: πραγματικό όφελος, όχι θεωρία

Παράλληλα, από την 1^η Ιανουαρίου 2026 βρίσκεται σε ισχύ η νέα φορολογική μεταρρύθμιση, η οποία εισάγει ουσιαστικά κίνητρα για κεφαλαιουχικές δαπάνες ενεργειακής αναβάθμισης της κύριας κατοικίας, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων για ιδιοκατανάλωση.

Ο ΣΕΑΠΕΚ, μέσω φορολογικού συμβούλου έχει ζητήσει και λάβει, επίσημες διευκρινίσεις από το Τμήμα Φορολογίας για την πλήρη και ορθή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του δυνητικού οφέλους.

- Με βάση τον Οδηγό εφαρμογής της φορολογικής μεταρρύθμισης τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν, καθώς και τις σχετικές διευκρινήσεις που έχουν ληφθεί από το Τμήμα Φορολογίας, ένα ζευγάρι φορολογούμενων πολιτών δύναται, τηρουμένων των εισοδηματικών κριτηρίων και εφόσον η κεφαλαιουχική δαπάνη το δικαιολογεί, να επωφεληθεί από φορολογικές εκπτώσεις επί του φορολογητέου εισοδήματος, οι οποίες αθροιστικά μπορούν να φτάσουν μέχρι και τις €10.000 για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος.

Το όφελος αυτό:

- δεν αποτελεί χορηγία,
- δεν εξαρτάται από την προκήρυξη Σχεδίου Χορηγιών,
- και συνιστά φορολογικό δικαίωμα των πολιτών.

Επίλογος

- Η ιδιοκατανάλωση δεν καταργείται, δεν παγώνει και δεν ακυρώνεται.

Παραμένει ένα από τα πιο ισχυρά εργαλεία για τη μείωση του ενεργειακού κόστους, την ενίσχυση της ενεργειακής αυτονομίας και τη θωράκιση των νοικοκυριών απέναντι στην αβεβαιότητα της αγοράς ενέργειας.

Ο δημόσιος διάλογος για την ενέργεια οφείλει να βασίζεται στη γνώση, στα δεδομένα και στη διαφάνεια, διαφορετικά προκαλείται σύγχυση και φόβος.

YK260067ANA